

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Wie *Mijn weekblad* al wat langer volgt weet dat ik een zwak heb voor raadsels in de historie. Daarom deze week het verhaal van een vergeefse poging zo'n raadsel op te lossen.

Een vergeefse zoektocht

Het is het lot van een historicus dat hij soms een verkeerd spoor volgt. Dat is mij overkomen toen ik werd getroffen door een passage in een oud document, een perkamenten rol met het opschrift *'Dit is uutgheven binnen der baeljuscap Bernds van Dorenwerde'*. (ARA, Aanwinsten 1890, nr 21 a. Gepubliceerd in Smit 1929, Tweede Deel (Nalezing), pag. 400 ev) In dit document komt de volgende passage voor:

Item des Vridaghes na sinte Jansdach sende Bernd Henri, sinen broeder, ende Ghisebrecht uten Wilghen tot Amstelredamme jeghen smale Ghisen ende jeghen dieghenen die handdadich waren an Diderics dootslach van Cleve, of si an den here daerof bliven wilden, verterden si 9 s. 6 d. (t.a.p. p. 407-408.)

Diederik van Kleef vermoord in Amsterdam? Door ene *smale Ghise*? Niet onmogelijk leek me. Ik heb die chaotische tijd uitvoerig beschreven in mijn studie *De geheimen van Melis Stoke*. De graaf van Kleef had zich al eerder (na de moord op Floris V) bemoeid met de gang van zaken in Holland. Hij had toen de verdachte edelen in bescherming genomen. Die waren dit jaar teruggekeerd in de hoop vergane glorie te kunnen herwinnen. Herman van Woerden, de zoon van Gijsbrecht van Amstel, ze waren allemaal gekomen. Hun medestander graaf van Kleef wellicht ook? Die veronderstelling heeft mij lang beziggehouden. Totdat ik in het verslag van baljuw Bernd las *Item enen bode, die Reynaer van Cleve te weten dede, dat Ghisebrecht sijn broeder den vrede houden wilde.*

Tja, dit leidde tot de conclusie dat het slachtoffer niet de graaf van Kleef kon zijn geweest. Immers, deze graaf had een broer Dirk Loef en was vader van zijn zonen Otto (1278-1310), Diederik (1291-1347) en Jan (1293-1368). Geen Reinier van Kleef. Geen Gijsbrecht van Kleef. Een andere familie dus en het bouwwerk van mijn vermoedens stortte ineen.

De roem van André Hazes

De verering van André Hazes lijkt de laatste tijd meer dan overdreven. Het leidt tot weerwerk en sommigen probeerden zijn nagedachtenis te besmetten met onfrisse verhalen. In mijn herinnering zal hij toch vooral voortleven als de eenvoudige volksjongen die met zijn stem velen kon ontroeren. Zelf timmerde hij niet zo hoog, veel meer dan lagere school heeft hij vermoedelijk niet gehad. Ik herinner mij een vermakelijk incident. Ooit had Hazes op de melodie van *Auld Lang Syne* de tekst *Wij houden van Oranje* gezongen. Nu is het oorspronkelijke Schotse lied van Robert Burns nogal populair aan de overkant van de Noordzee. Traditioneel wordt het gezongen bij de overgang van het oude naar het nieuwe jaar. De zangers staan daarbij in een kring en houden elkaars hand vast. Toen Hazes dit een keer op de TV zag en hoorde gebeuren, riep hij verrukt: "Ze zingen mijn liedje." Dacht hij wereldberoemd te zijn geworden?

Het zingen van Auld Lang Syne in Schotland